

Kemikaali ohutuskaart

vastavalt EC Direktiivile 1907/2006

Puma Universal

Koostamise kuupäev: 25.11.2008

1. TOIMEAINE/VALMISTISE JA TOOTJA IDENTIFITSEERIMINE

Toote nimi: PUMA UNIVERSAL
Toote kood (UVP): 05939585
Kasutusala: herbitsiid

Tootja: Bayer CropScience AG
Alfred-Nobel-Straße 50
40789 Monheim
Germany

Telefon: +49(0)69-305-5748
Faks: +49(0)69-305-80950
Vastutav osakond: Material and Transport Safety Management
+49(0)69-305-82369/12588

Kohalik hädaabi number: 112

Esindaja Eestis: Bayer OÜ
Bayer CropScience
Lõõtsa 2
11415 Tallinn
Tel.: +372 655 8565
Faks: +372 655 85 66

2. OHTLIKKUS

Riskilased inimesele ja keskkonnale:

Võimalik vähktõve põhjustaja.
Kokkupuutel nahaga võib põhjustada ülitundlikkust.
Mürgine veeorganismidele, võib põhjustada pikaajalist vesikeskkonda kahjustavat toimet.
Korduv toime võib põhjustada naha kuivust või lõhenemist.

3. KOOSTIS/INFORMATSIOON KOOSTISAINETE KOHTA

Kemikaal sisaldab:

Emulsioon, õli vees (EW)
Fenoksaprop-P-etüül / AE F107892 69:75 g/l

Ohtlikud koostisained:

Kemikaali nimetus	CAS-Nr. / EINECS-Nr.	Ohutunnused	Riskilased	Kontsentratsioon [%]
Fenoksaprop-P-etüül	71283-80-2	Xi, N	R43, R50	7,10
Isotridekanool, etoksüleeritud	9043-30-5	Xn	R22, R41	> 5,00 - < 25,00

Lahustina nafta (petrooleum), tugeva lõhnaga.	64742-94-5 265-198-5	Xn, N	R40, R51/53, R65, R66	> 25,00 - < 50,00
5-kloor-2-metüül-3(2H)-isotiasoolooni ja 2-metüül-2H-isotiasool-3-on'i segu	55965-84-9	T, N	R23/24/25, R34, R43, R50/53	> 0,0015 - < 0,10

R-lausetega täisteksti on ära toodud punkt 16.

4. ESMAABI

Sissehingamisel:

hoida kannatanu soojas ning lasta puhata. Mürgistusnähtude püsimisel pöörduda arsti poole. Viia kannatanu värske õhu kätte.

Kokkupuutel nahaga:

Eemaldada koheselt kemikaaliga määratud rõivad ning jalanõud. Pesta koheselt rohke vee ja seebiga. Nahaärrituse püsimisel pöörduda arsti poole.

Silma sattumisel:

loputada põhjalikult rohke veega, ka silmalaugude alt, vähemalt 15 min. Kaitsta kahjustamata silma.

Allaneelamisel:

Mitte esile kutsuda oksendamist: sisaldab petrooleumi destillaate ja/või teisi aroomaatseid lahusteid. Oksendamisel on oht, et kemikaal satub kopsudesse. Kutsuda otsekohe arst. Loputada suud. Manustada aktiivsütt.

Märkused arstile:

Sümptomid

Sümptomid ei ole teada.

Ravi

Esmane abi: sümptomaatiline.

Spetsiifilist antidooti ei ole.

Jälgida neerude, maksa ja seisundit ning punaste vereliblede hulka veres.

Maoloputus ei ole tavaolukorras vajalik. Kui on alla neelatud suurem kogus kemikaali (rohkem kui 1 suutäis), anda aktiveeritud sütt ja naatriumsulfaati.

Kaaluda võib forseeritud diureesi ja hemodialüüsi.

5. TEGUTSEMINE TULEKAHJU KORRAL

Sobivad kustutusvahendid:

piserdatav veejuga

vaht

süsinikdioksiid (CO₂)

kuiv pulber

Kustutusvahendid, mida ohutuse kaalutlustel ei tohi kasutada:

Tugevajoaline veepihusti

Spetsiifilised ohud kustutustööde ajal:

Tulekahju puhul võivad eralduda järgmised gaasid:

süsinikmonooksiid (CO)

lämmastikoksiidid (NO_x)

vesinikkloriid (HCl)

Tuletõrjajate kaitsevahendid:

Tulekahju korral kasutada respiraatorit/gaasimaski.

Lisainformatsioon:

Vältida tulekahju kustutusvee sattumist veekogudesse ja kanalisatsiooni.

6. ÕNNETUSE VÄLTIMISE ABINÕUD

Isikukaitsemeetmed:

Kanda isikukaitsevahendeid.

Keskkonnakaitse meetmed:

Takistada preparaadi sattumist pinna- või põhjavette ning kanalisatsiooni. Preparaadi sattumisel jõgedesse, järvedesse või kraavi, teatada juhtunust keskkonnateenistusele.

Saastuse likvideerimise meetmed:

Väljavoolanud preparaat katta liiva, silikageeli, happelise või universaalse sidusainega, saepuruga. Segu koguda spetsiaalse markeeringuga kindlalt suletud anumasse ja anda üle ohtlike jäätmete käitlejale..

Lisainformatsioon:

Informatsioon ohutu käitlemise kohta – vt punkt 7

Informatsioon isikukaitsevahendite kohta – vt punkt 8

Informatsioon jäätmekäitluse kohta - vt punkt 13

7. KÄITLEMINE JA HOIUSTAMINE**Käitlemine**

Ohutu käitlemise nõuded:

Kasutada ainult nõuetekohase väljatõmbeventilatsiooniga ruumides.

Hoiustamine

Nõuded hoiuruumidele ja pakenditele:

Hoida originaalpakendis.

Hoida otsese päikesevalguse eest.

Hoida pakend tihedalt suletuna kuivas, puhtas, hästiventileeritud ruumis.

Hoida külmumise eest.

Üldised säilitusnõuded:

Hoida eemal toiduainest, joogist ja loomasöödast.

Temperatuurialuvus -10 °C kuni 40 °C

Sobivad materjalid:

Etüleenvinüülalkohol polümeerist sisemise eralduskihiga pressitud konteinerid (EVOH)

Polüamiidist sisemise eralduskihiga pressitud konteinerid (PA).

Florineeritud HDPE (suure tihedusega polüetüleen) konteinerid

8. MÕJU INIMESELE, ISIKUKAITSEVAHENDID**Isikukaitsevahendid**

Tavalisel kasutamisel ja käitlemisel järgida etiketil esitatud soovitusi. Kõikidel muudel juhtudel järgige alltoodud soovitusi:

Hingamisteede kaitse	Tavatingimustes ei ole hingamisteede kaitsevahendid vajalikud. Hingamisteede kaitsevahendeid tuleb kasutada lühiajaliste tegevuste järelmõju kontrollimiseks, kui kõik praktilised sammud on astunud, et vältida kemikaali välja voolamist. Tagatud peab olema väljatõmbega ventilatsioon. Hingamisteede kaitsevahendite kasutamisel järgida alati valmistajatehase soovitusi kasutamiseks ja hoiustamiseks.
Käte kaitse	Kandke CE (või samaväärseid) nitrili sisaldavad kummikindad (minimaalne paksus 40 mm). Pesta saastunud kindad. Kui kinnaste sisepind on saastunud, kindad on hõrenenud/purunenud või kui

välisest saastusest ei ole võimalik eemaldada - kahjutustada ohutult. Pesta käed alati enne söömist, joomist, suitsetamist või tualeti kasutamist.

Silmade kaitse	Kaitseprillid EN166 (5. kasutusklass või samaväärne)
Naha ja kehapiirkondade kaitse	Kanda standardse katseriietust ja tüüp 3 ülikonda. Kanda võimalusel alati 2 kihti riideid. Polüester-puuvilla segu või puuvillaseid alusriideid kanda tööülikonna all ning pesta sageli.
Hügieenimeetmed:	Käitlemise ajal söömine, joomine ja suitsetamine keelatud. Pesta käed enne töövaheaega ja koheselt peale kemikaali kasutamist.
Kaitsemeetmed:	Vältida kemikaali sattumist nahale ja silma.

9. FÜÜSIKALISED JA KEEMILISED OMADUSED

Välimus

Olek, vorm	vedelik
Värvus	helebeež
Lõhn	aromaatne

Ohutusandmed

pH	Ca 7,6-8,5 (10% kontsentratsiooni korral temperatuuril 23 °C)
Leekpunkt	>100 °C
Isesüttimise temperatuur	435 °C
Aururõhk	23,3 hPa temperatuuril 20 °C
Tihedus	ca. 1,05 g/cm ³ temperatuuril 20 °C
Vees lahustuvus	Emulgeeruv temperatuuril 20 °C
Viskoossus, kinemaatiline	594 mm ² /s temperatuuril 40 °C
	Nihksurve 20/sek vältel
Pindpinevus	33,6 mN/m temperatuuril 40 °C
Oksüdeerivad omadused	Ei ole
Plahvatusohtlikkus	Ei plahvata

10. STABIILSUS JA REAKTSIOONIVÕIME

Ohtlikud reaktsioonid:	Soovitatud säilitustingimustes hoituna ja kasutatuna ohtlikke reaktsioone ei teki. Soovitatud säilitustingimustes hoistatuna stabiilne.
------------------------	---

11. TOKSIKOLOOGILINE INFORMATSIOON

Akuutne oraalne toksilisus	LD50 (rott) > 5.000 mg/kg
Akuutne inhalatiivne toksilisus	LC50 (rott) > 10,7 mg/l Mõju kestus: 4 h
Akuutne dermaalne toksilisus	LD50 (rott) > 4.000 mg/kg
Nahaärritus	Sage ja pikaajaline kokkupuude nahaga võib põhjustada nahaärritust. (küülik)
Silmade ärritus	Ei ärrita (küülik)

Ülitundlikkus Ei tekita ülitundlikkust (merisiga). OECD 406, Buehler'i test

Arritav (hiir) OECD Test Guideline 429, lokaalse lümfisõlme mõõtmine (LLNA)
Test viidi läbi samalaadse formulatsiooniga.

Kartsenogeensustestid:
Naftaleeni kõrge kontsentratsiooniga tehtud loomkatsed on näidanud võimalikku kartsenogeenset mõju.

12. ÖKOLOOGILINE INFORMATSIOON

Ökotoxikoloogiline mõju

Toksilisus kaladele	LC50 (vikerforell (<i>Oncorhynchus mykiss</i>)) 4,2 mg/l Mõju kestus: 96 h
Toksilisus vesikirbule	EC50 (vesikirp (<i>Daphnia magna</i>)) 3 mg/l Mõju kestus: 48 h.
Toksilisus vetikatele	EC50 (<i>Scenedesmus subspicatus</i>) 4,9 mg/l Mõju kestus: 72 h.

Lisainformatsioon:

Täiendav ökotoxikoloogiline teave:
Esitatud andmed põhinevad samalaadse formulatsiooniga korraldatud katsetel.

13. JÄÄTMEKÄITLUSE VIIS

Kemikaal

Mitte kallata preparaadi jääke kanalisatsioonisüsteemi.
Preparaat viia ohtlike jäätmete käitlejale vastavalt Eesti Vabariigis sätestatud eeskirjadele.

Saastunud pakendid

Tühjakssaanud pakendid loputada kolm korda.
Märgistada/augustada pakendid, et vältida korduvkasutust.
Loputatud pakendid võib maha matta, muul juhul tuleb need tuhastada.
Pakendid, mis sisaldavad kemikaali jääke, tuleb kahjutustada kui ohtlikud jäätmed.

Kasutamata toote jäätmeklass:

020108 agrokemikaali jäätmed, mis sisaldavad ohtlikke aineid

14. VEONÕUDED

ADR/RID/ADNR

UN-Nr	3082
Märgistus	9
Pakendi grupp	III
Ohuklass.	90
Toote kirjeldus	UN 3077 KESKKONNAOHTLIK AINE, VEDELIK, N.O.S. (FENOKSAPROP-P-ETÜÜL, LAHUSTINA NAFTA (PETROOLEUM) TUGEVALT AROMAATNE SEGU)

IMDG

UN-Nr	3082
Klass	9
Pakendi grupp	III
EmS	F-A , S-F
Merevee saastaja	Merevee saastaja

Toote kirjeldus KESKKONNAOHTLIK AINE, VEDELIK, N.O.S.
(FENOKSAPROP-P-ETÜÜL, LAHUSTINA NAFTA
(PETROOLEUM) TUGEVALT AROMAATNE SEGU)

IATA

UN-Nr **3082**
Klass 9
Pakendi grupp III
Toote kirjeldus KESKKONNAOHTLIK AINE, VEDELIK, N.O.S.
(FENOKSAPROP-P-ETÜÜL, LAHUSTINA NAFTA
(PETROOLEUM) TUGEVALT AROMAATNE SEGU)

15. REGULEERIVAD ÕIGUSAKTID

Kemikaal on klassifitseeritakse ja märgistatakse vastavalt EC Ohtlike Valmististe Direktiivile 1999/45/EC.

Klassifikatsioon:

Ohumärgistus kohustuslik.

Etiketile märgitavad ohtlikud komponendid/toimeained:

- Fenoksaprop-P-etüül
- Naftalahusti (petroleum), tugevalt aromaadne

Sümbolid

Xi Ärritav
N Keskkonnaohtlik

R-laused

R40 Võimalik vähktõve põhjustaja.
R43 Kokkupuutel nahaga võib põhjustada ülitundlikkust.
R51/53 Mürgine veeorganismidele, võib põhjustada pikaajalist veekeskonda kahjustavat toimet.
R66 Korduv toime võib põhjustada naha kuivust või lõhenemist.

S-laused

S35 Kemikaal ja pakend tuleb jäätmetena hävitada ohutult.
S36/37 Kanda sobivat kaitseriietust ja -kindaid.
S57 Keskkonnasaaste vältimiseks kasutada sobivat pakendit.

Lisatakse etiketile:

Vältimaks ohtu inimesele ja keskkonnale, järgi kasutusjuhendi nõudeid.

Täiendav informatsioon

WHO-klassifikatsioon: III (kergelt kahjulik)

Töökoha ohutusnõuded:

Tuleb jälgida tööpiiranguid noortele: 94/33/EC.

Tuleb jälgida tööpiiranguid rasedatele ja rinnaga toitvatele naistele: 92/85/EEC.

16. MUU INFORMATSIOON

Muu teave:

Punktis 3 toodud R-lausetes sisu:

R22 Kahjulik allaneelamisel
R23/24/25 Mürgine sissehingamisel, kokkupuutel nahaga ja allaneelamisel
R34 Põhjustab söövitust
R40 Võimalik vähktõve põhjustaja.
R41 Silmade kahjustamise tõsine oht

R43	Kokkupuutel nahaga võib põhjustada ülitundlikkust
R50	Väga mürgine veeorganismidele
R50/53	Väga mürgine veeorganismidele, võib põhjustada pikaajalist vesikeskkonda kahjustavat toimet
R51/53	Mürgine veeorganismidele, võib põhjustada pikaajalist vesikeskkonda kahjustavat toimet
R65	Kahjulik: allaneelamisel võib põhjustada kopsukahjustusi
R66	Korduv toime võib põhjustada naha kuivust või lõhenemist

Käesolev Ohutuskaart on koostatud järgides Regulatsioon (EC) 1907/2006 juhiseid. Ohutuskaart täiendab preparaadi kasutusjuhendit, kuid ei asenda seda. Kemikaali ohutuskaardis esitatud informatsioon põhineb selle koostamise hetkel olemasolevatel teadmistel. Kasutajatel palutakse meeles pidada, et kemikaali kasutamine muul, kui selleks ettenähtud viisil, võib olla ohtlik. Ohutuskaardis esitatud teave on kooskõlas EEC seadusandlusega. Kemikaali kasutamisel Eesti Vabariigis järgida Eesti Vabariigis kehtivat seadusandlust kemikaalide ohutu käitlemise, hoiustamise, kahjutustamise jm kohta.